

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Ing. J. H.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245/2, Hradec Králové, **za účasti osob zúčastněných na řízení**: I) Ing. F. H., II) Mgr. K. H., v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 9. 2019, č. j. 30 A 112/2017 - 164,

t a k t o :

- I. Řízení o kasační stížnosti **se zastavuje**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 9. 2019, č. j. 30 A 112/2017 - 164, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ze dne 11. 5. 2017, č. j. KUKHK-9919/UP/2017/Kd, kterým žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Jičín ze dne 19. 12. 2016, č. j. MuJC/2016/28756/SU/Kos, jehož výrokem I. byla umístěna stavba „*Přístavba a stavební úpravy chalupy Ú. p. T.*“ na pozemcích parc. č. X (ostatní plocha) v k. ú. S. a st. p. č. X (zastavěná plocha a nádvoří) a parc. č. X (zahradka) v k. ú. Ú. p. T. a výrokem II. byla uvedená stavba povolena. Spolu s kasační stížností podal stěžovatel i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a rovněž žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce.

[2] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 26. 2. 2020, č. j. 5 As 348/2019 – 40, stěžovateli osvobození od soudních poplatků nepřiznal a návrh na ustanovení zástupce zamítl, neboť shledal, že stěžovatel ve své žádosti uvedl neúplné údaje a dostatečně nedoložil své majetkové poměry. Zároveň Nejvyšší správní soud v témže usnesení stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5000 Kč a soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1000 Kč, a dále, aby v této lhůtě předložil soudu plnou moc udělenou jím advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti, nebo ve stejné lhůtě prokázal, že disponuje vysokoškolským právnickým vzděláním, které

je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Zároveň byl stěžovatel poučen o následcích nesplnění této výzvy.

[3] Vzhledem k tomu, že stěžovatel nebyl při doručování uvedeného usnesení zastižen, byla zásilka v souladu s § 49 odst. 3 písm. a) o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s. dne 2. 3. 2020 uložena v provozovně provozovatele poštovních služeb. Stěžovatel si v desetidenní úložní době zásilku nevyzvedl, v souladu s § 49 odst. 4 o. s. ř. tak v úterý dne 12. 3. 2020 nastoupila fikce doručení. Patnáctidenní lhůta k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost tak marně uplynula v pátek dne 27. 3. 2020.

[4] Na uvedené usnesení reagoval stěžovatel pouze podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu faxem dne 27. 3. 2020 a následně potvrzeným písemným podáním téhož obsahu. V něm stěžovatel opakovaně požádal o osvobození od soudních poplatků a navrhl, aby mu soud ustanovil zástupce, přičemž uvedl, že v mezidobí došlo na jeho straně ke změně poměrů spočívající v tom, že na veškerý jeho majetek jsou vedeny exekuce, což muselo být Nejvyššímu správnímu soudu známo z jeho úřední činnosti. Současně stěžovatel navrhl zrušení § 105 odst. 2 s. ř. s. i „*zpoplatnění podání kasační stížnosti*“ s tím, že obdobný návrh podává i ve vztahu k dovolání a ústavní stížnosti. Zároveň vzal stěžovatel zpět svůj návrh na přiznání odkladného účinku předmětné kasační stížnosti.

[5] Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, např. rozsudků ze dne 17. 6. 2008, č. j. 4 Ans 5/2008 – 65, nebo ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 As 145/2015 – 12 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je soud povinen o opakované žádosti o osvobození od soudních poplatků (případně o opakovaném návrhu na ustanovení zástupce) v rámci jednoho řízení rozhodnout jen v případě, že tato žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti. Exekuce vedené vůči majetku stěžovatele zjevně nejsou novými skutečnostmi, když i sám stěžovatel uvádí, že o nich Nejvyšší správní soud musel vědět ze své úřední činnosti. Pokud by šlo o exekuce nově zahájené v mezidobí od vydání usnesení ze dne 26. 2. 2020, č. j. 5 As 348/2019 – 40, do podání opakované žádosti, Nejvyšší správní soud by o nich mohl stěžít vědět a stěžovatel by tedy byl povinen své tvrzení konkretizovat a především doložit, což neučinil. Exekuce, které stěžovatel zmiňoval již ve svém prohlášení o majetkových poměrech, pak samozřejmě nelze považovat za nové, dříve neuplatněné skutečnosti. Jak již bylo konstatováno, důvodem, proč stěžovatel nemohl být v této věci osvobozen od soudních poplatků, bylo to, že řádně neodložil své majetkové poměry, a v této rozhodné otázce žádná změna nenastala. Nejvyšší správní soud tedy o jeho nové žádosti o osvobození od soudních poplatků ani o novém návrhu na ustanovení zástupce nerozhodoval.

[6] Nejvyšší správní soud neshledal ani důvod pro předložení věci Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení § 105 odst. 2 s. ř. s. či § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), ve spojení s položkou č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích, tedy zákonných ustanovení zakotvujících povinnost stěžovatele bez příslušného právního vzdělání být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem a dále zaplatit soudní poplatek za kasační stížnost. Souladem požadavku zastoupení účastníka advokátem s ústavním pořádkem se Ústavní soud zabýval již ve svém usnesení ze dne 14. 9. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 43/2000, přičemž Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 28. 4. 2006, č. j. 8 As 4/2006 – 93, konstatoval, že přestože se uvedené usnesení Ústavního soudu týkalo § 241 o. s. ř., který zakotvuje povinnost zastoupení dovolatele bez příslušného právního vzdělání advokátem v řízení o dovolání, lze v něm uvedené závěry vztáhnout i na povinné zastoupení stěžovatele bez příslušného právního vzdělání advokátem v řízení o kasační stížnosti.

pokračování

[7] Otázkou ústavnosti zpoplatnění jednotlivých soudních podání se Ústavní soud zabýval např. v nálezu ze dne 3. 8. 1999, sp. zn. IV. ÚS 162/99, dle něhož „(ú)prava poplatkové povinnosti či osvobození od ní, provedená zákonem ČNR č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, představuje jeden ze základních momentů podmiňujících právo na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny“. Stanovení poplatkové povinnosti za jednotlivá podání k soudu tedy není samo o sobě protiústavní. Soudní poplatek za kasační stížnost je vybírán na základě již zmiňovaných ustanovení zákona o soudních poplatcích, tedy v souladu s čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod a vzhledem k jeho výši 5000 Kč a k možnosti stěžovatele požádat v souladu s § 36 odst. 3 s. ř. s. o osvobození od soudních poplatků nepředstavuje ani porušení práva na přístup k soudu chráněného čl. 36 Listiny. Skutečnost, že stěžovatel nebyl od soudních poplatků osvobozen, neboť dostatečně nedoložil rozhodné skutečnosti, na tomto závěru ničeho nemění. Pokud jde o obdobnou úpravu soudního poplatku za dovolání, není navíc Nejvyšší správní soud ani oprávněn předložit návrh na její zrušení dle čl. 95 odst. 2 Ústavy Ústavnímu soudu, neboť se v nyní projednávané věci vůbec nepoužije. Totéž by platilo rovněž o ústavní stížnosti, jejíž podání ovšem kromě toho vůbec zpoplatněno není.

[8] Vzhledem k tomu, že stěžovatel ve lhůtě soudem stanovené soudní poplatek za kasační stížnost neuhradil, Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než řízení o kasační stížnosti podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. zastavit.

[9] S ohledem na skutečnost, že stěžovatel rovněž soudu ve stanovené lhůtě nedoložil, že je zastoupen advokátem, případně že disponuje vysokoškolským právnickým vzděláním, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie, lze dodat, že nesplnění této podmínky (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) by bylo důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti, pokud by nebylo řízení o této kasační stížnosti pro nezaplacení soudního poplatku zastaveno.

[10] Jelikož bylo řízení o kasační stížnosti zastaveno, nemá podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. žádný z jeho účastníků právo na náhradu jeho nákladů. Osobám zúčastněným na řízení Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti neuložil žádnou povinnost, v souvislosti s jejímž plněním by jim dle § 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu takto vynaložených nákladů.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 8. dubna 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu